



**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

Sect. I. Qui, & ad quorum confessiones indigeant approbatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

140.

Debemus ergo respondere facultatem illam multum posse prodesse subdito. Primò, quia plerumque nondum decrevit Christi præceptum violare; sed ob difficultatem vacillat, & instat iterum, atque iterum pro licentia obtinenda; & tunc eius Pastor debet manum vacillanti porrigere, & præcauere ruinam; eius periculum videt; concedendo licentiam, ne Christi præceptum violet. Secundò, licet iam subditus decreverit obfirmato animo Superiorem non confiteri; adhuc prodest facultas concessa: quia sublata difficultate, animo quieto, & tranquillo, facilius concipitur postea dolor, & propositum necessarium ad valorem Sacramenti: facilius enim propositio penitens proposito in genere, & circa difficultatem non præsentem, nec explicite propositam; quam distinctè circa obiectum præsens, arduum, & difficile. Fatetur tamen, periculum plerumque esse, ne penitens careat dispositione debita, qui proximè antea volebat obsequare Christi præceptum de confessione præmittenda, & data licentia confiteretur alteri: quare accurate, & suauiter disponendus esset prius à Confessario ad veram dolorem, & propositum concipiendum: negare enim non possumus deesse illi debitam dispositionem, nisi ex animo doleat efficaciter, quòd Christi præceptum spreuerit, & confessus non fuerit, prout ex præcepto debebat. Sufficiet tamen, ut dixi, dolor generalis (si verus dolor sit) de omnibus peccatis commissis.

150.

Addo vltimò, hanc Prælati obligationem non ita consistere in indiuisibili, ut semper vel teneatur concedere licentiam petitam ob vitandum damnum subditi, vel teneatur eam negare ob damnum eiusdem subditi, vel aliorum; quod ex concessione sequeretur. Potest enim aliquando dari status medius, in quo, nec sit obligatio saltem grauis concedendi, nec etiam negandi licentiam. Quia fieri potest, quòd non timeatur graue damnum penitentis, vel aliorum ex eo, quòd concedatur, vel negetur. Et licet aliquando suspicio, vel timor aliquis de illo esse possit: non tamen talis, ut obligetur Superior ad remedium; non enim obligatur ad omne malum possibile, præcauendum; sed quod prudenter; & probabiliter futurum timetur. Denique, licet æstimetur vilius fortasse penitenti, ad eius bonum forte negare, quam concedere licentiam; non tamen teneatur Prælati ad hoc stricte ad procurandum maius bonum subditi, sicut teneatur ad impedendum eius graue damnum; præsertim, quando id non potest absque nota seueritatis, quam vitare aliunde, est satis vtile. Quæ omnia contingere etiam possunt circa illud aliud punctum de danda licentia huic determinato Confessario: potest enim in eisdem circumstantiis contingere, quòd non sit obligatio concedendi, vel negandi, saltem grauis; sed possit alterutrum fieri: in quibus omnibus casibus prudens Prælati inclinare magis debet ad concedendum, quam ad negandum, vt se suorum Superiorum intentioni magis conformet.

DISPUTATIO XXI.

De approbatione, probitate, & scientia in Confessario requisitis.

SECT. I. *Qui, & ad quorum confessionem, indigeant approbatione.*

SECT. II. *A quo Ordinario debeat esse approbatus Confessarius.*

SECT. III. *Virum approbatio possit negari, vel certe limitari, cum datur, vel semel concessa reuocari.*

SECT. IV. *De probitate, & doctrina in Confessario requisita.*

Potestatem Ordinis & iurisdictionis, de quibus iam dictum est, sunt alia quæ requiruntur in Confessario: imò approbatio ita requiritur, vt sine illa non detur potestas iurisdictionis completa, propter incapacitatem subiecti, de quibus in hac Disputatione breuiter dicendum erit: nam multa, quæ prius disputari solebant, magna ex parte cessant per nouas Bullas, aut declarationes Summi Pontificis.

SECTIO I.

Qui, & ad quorum confessiones, indigeant approbatione.

Premittendum est decretum Concilii Tridentini, sess. 23, c. 15, de reformat. cuius hæc sunt verba: *Decernit sancta Synodus, nullum etiam Regularem, posse Confessiones secularium etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopo per examen, si illud videatur esse necessarium, aut alias idoneis indicetur: & approbationem, quæ grati datur, obtineat, prius legiti, & consuetudine quacunque etiam immemorabili, non obstantibus.* Vbi Concilium duos modos distinguit, quibus Sacerdos censetur idoneus: primus est, si habeat beneficium parochiale: secundus, si ab Episcopo sit approbatus ad id munus audiendi confessiones: quorum alter necessarius est non solum ex præcepto, sed ex necessitate Sacramenti: quia, licet ad eius valorem solum requiratur in Ministro potestas Ordinis, & iurisdictionis; Ecclesia tamen in prædictis verbis reddit incapacitatem iurisdictionis accipiendam, (scilicet, ad peccata mortalia non prius confessa) illam, qui neutrum habuerit ex his duobus, atque ided defectu iurisdictionis absolutio non erit validæ. Nec admittenda est exceptio eorum, qui publicum testimonium habent ab Academia, suæ doctrinæ, & scientiæ: nam Concilium omnes illos, qui nec Parochi sunt, nec ab Episcopo approbati, excludit à munere audiendi confessiones. Vnde, nec Episcopi consecrati, qui iurisdictionem nullam habent; nec etiam Cardinales, si nullam animarum curam haberent, apti essent, cum Decretum vniuersaliter loquatur.

Ex prædictis verbis Decreti inferitur primò, in eis nihil innovari circa confessiones penitentis regularis, siue is sit vir, siue femina, cum solum id requiratur à Concilio ad audiendas confessiones secularium: quare poterit Religiosus ex licentia sui Prælati confiteri cuilibet Sacerdoti simplici, etiam seculari; dummodo peculiari sui Ordinis statuto id non prohibeatur. Secus dicendum est de confessione Sacerdotis secularis; is enim confiteri non potest nisi Sacerdoti habenti alterum ex illis duobus requisitis.

Inferitur secundò, Prælatos & Episcopos seculares eo Decreto comprehendere, ita vt licet à iure habeant facultatem eligendi Confessarium idoneum, non possint eligere; nisi vel Parochum, vel approbatum ab Ordinario: quia omnes alij declarantur ab Ecclesia non idonei. Ita Suarez in præfati, disp. 28, sect. 4, num. 7, qui dicit; ita declarasse Gregorium XIII. cuius verba refert infra, sect. 6.

num. 7. Coninch in *presenti*, disp. 8. dub. 7. num. 50. & alij communiter; non quia auferatur privilegium, aut facultas, quam Prælati habebant eligendi Confessarium idoneum; sed quia declaratur à Concilio, quis sit, & quis non sit de cætero Confessarius idoneus.

4. Infero tertio, posse Episcopum aliquem approbare ad audiendas confessiones; & tamen nullam illi conferre iurisdictionem; sed solum reddit illum capax, cui possit iurdictio conferri; quare, si ille aliunde habet privilegium generale sui Ordinis, vel speciale audiendi confessiones; posita approbatione Episcopi posset confessiones audire per iurisdictionem à Papa concessam; item posset à Parocho accipere iurisdictionem ad audiendas confessiones suorum subditorum.

5. Dubitatum est, an post Tridentinum possit Parochus adhuc Parochus iurisdictionem suam delegare Sacerdoti non approbato ab Episcopo, sicut poterat ante Concilium: hoc enim ius Parochorum non videtur esse à Concilio sublatum, in quo solum dicitur, non obstantibus privilegiis, & quacunque consuetudine: hoc autem ius non competebat Parochis ex privilegio, aut mera consuetudine; sed ex officio, & potestate sua. Quare hanc sententiam tenuerunt multi ex Patribus Dominicis, quos refert, & sequitur Petrus Ledesma in *Summa*, tom. 1. de Sacramento Pœnitentiæ, capite 12. conclus. 5. & Ludovicus de sancto Ioanne in *Summa de Pœnitentiâ*, quest. 7. art. 2. difficult. 12. & probabilem dicit Ioannes de la Cruz in *direct. conscientiæ*, part. 2. de Sacramento Pœnitentiæ, quest. 5. dub. 6. conclus. 2.

6. Contraria sententia communis est, & omnino vera, quam cum aliis docet Suarez dicta sect. 4. n. 12. Villalobos in *Summa*, tom. 1. tract. 9. diff. 49. num. 9. Fagundez de secundo præcepto Ecclesiæ, lib. 7. cap. 2. num. 42. & alij, quos refert, & sequitur Diana tom. 2. tract. 4. de Sacramento, resolut. 46. quam partem declaravit Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini; quam declarationem affert, & amplectitur Petrus Fay Dominicus in *presenti*, quest. 8. art. 5. disp. 1. Ratio autem videtur clara: quia in Tridentino vniuersaliter dicitur, nullum esse aptum, vel posse confessiones secularium audire de cætero, nisi vel Parochum, vel approbatum ab Episcopo: & hoc potissimum fuit inductum ad tollendum Parochorum abusum, qui ineptis suas oves committebant. Ergo non debuit manere eadem facultas, sicut antea, in Parochis: ad quid enim Concilij decretum deseruierit? Certum quippe est, neque etiam antea potuisse Sacerdotem simplicem audire confessiones secularium, nisi ex commissione Parochi, vel Episcopi, vel Pontificis: si ergo nunc etiam possunt ex commissione Parochi eas audire, poterunt à fortiori ex commissione Episcopi, ac Papæ, qui est magis verus Pastor earum ovium; & per consequens nihil innovatum erit per Tridentinum.

7. Nec obstat ratio in contrarium adducta; fatemur enim, Tridentinum priuare voluisse Parochos illa libertate, quam habebant, committendi suas oves ineptis; & idè licet eis reliquerit potestatem, sicut antea; fecit tamen aliquos incapaces, quibus delegaretur. Nec ad hoc facere oportuit specialem mentionem de Parochis: nam red-dita inhabili persona ad recipiendam iurisdictionem, iam indirectè Parochus non potest ei delegare. Oportuit tamen de privilegiis contrariis mentionem facere: quia, cum hæc essent à Summo Pontifice; videri poterat, quod iurdictio ab ipso collata non esset dependens ab Episcopi appro-

batione, qui Pontifice inferior est: & idè etiam consuetudines, quoad illam partem, reuocantur: quia illæ etiam poterant videri esse in gradu inferiori respectu Episcoporum.

Inferitur quarto, illum, qui habuit parochiale beneficium, sed iam non habet, indigere approbatione Episcopi ad audiendas confessiones: quia Concilium solum ab illa necessitate approbationis excepit illum, qui actu habet parochiale beneficium: qui autem habuit, non habet, vt constat. E contra verò, qui tale beneficium habet, non indiget Episcopi approbatione, non solum, vt audiat confessiones aliorum extra suam Parochiam in eadem Diocesi, consentientibus, & demandantibus eorum Parochis; sed neque etiam in alia diocesi; quia Concilium omnes habentes tale beneficium reliquit, sicut antea; nec imposuit eis novum onus approbationis. Cum ergo antea posset eligi in alia etiam diocesi, & vocari ab alio Parocho, vt eum iuuaret; sic etiam poterit post Concilium, quod contra Ioann. Gutierrez lib. 1. canon. quest. cap. 27. n. 2. probat lae Suarez dicta sect. 4. num. 16. Vasquez in *presenti*, q. 93. art. 3. dub. 4. n. 2. Henriquez, & alij, quos refert, & sequitur Fagundez ubi supra, num. 36.

Dubitatur primo, an Prælati regularis possit absque Episcopi approbatione audire confessiones secularium. Ratio dubitandi est: quia ille est Parochus suorum subditorum: ergo, sicut alij Parochi, sic nec ipse indigebit approbatione Episcopi. Vnde non desunt, qui id concedant. Henriquez lib. 7. de Indulgentiis, cap. 12. num. 3. in *Glossa*, littera K, refert Martium. Gallum Medinam, & Bannes in ea fuisse sententiam quam tener etiam Ioannes Valerus in *differentiis viriisque fori*, verb. Nullus, diff. 5. num. 3.

Contraria tamen sententia communis est, & vera, quam docet Suarez ubi supra, n. 2. Rodriguez in *explicatione Bullæ*, §. 9. dub. 1. n. 4. Diana tom. 1. tract. 2. miscell. resolut. 46. & alij communiter: quia talis prælati non est propriè beneficium parochiale, nec id erat iuxta mentem Concilij: quod clare voluit in hoc subicere Episcopis Confessarios regulares quoad examen, & approbationem, non obstantibus eorum privilegiis. Et quidem quando eligitur Prælati regularis, non multum attenditur semper ad eius doctrinam, vt idè approbatus censendus sit ad audiendas Confessiones secularium.

Dubitatur vltius secundo, an Parochus dicendus sit simpliciter approbatus ab Ordinario, & idè eligibilis sit ab eo, qui per Bullam Cruciatæ, vel per Iubileum potest eligere sibi Confessarium approbatum ab Ordinario. Ratio dubitandi est: quia Tridentinum in prædictis verbis constituit Sacerdotem habentem beneficium parochiale ab illis, qui approbantur ab Ordinario. Cum ergo sermo est de approbatis ab Ordinario, non intelligitur Parochus, nisi ipse etiam approbatus fuerit ab Ordinario, & iurisdictionem ab eo acceperit ad absolendum in toto Episcopatu, prout multi accipere solent. Idè hanc sententiam tenent Gutierrez in *quest. canon. lib. 1. cap. 27. num. 2. 1.* & Nuñez num. *presenti*, q. 8. addit. art. 5. dub. 9. in fine.

Contrariam tamen sententiam credo in prædictis esse receptam, vt per approbatum ab Ordinario intelligatur parochiale beneficium habens. multi tamen Auctores pro ea afferunt à Diana 1. tom. tract. de Bulla Cruciatæ, resolut. 8. qui reuera solum dicunt, Parochum sine alia approbatione posse ubique eligi ab habente licentiam eligendi Confessarium.

cessarium. Potest tamen esse specialis difficultas in nostro casu propter verba Bullæ parentis, quod Confessarius sit approbatus ab Ordinario: & in Iubileis modernis additur, quod sit *ab Ordinario loco* approbatus, ut tollatur omnis equiuocatio. Cæterum, adhuc loquendo de Bulla Cenciæ, vel Iubileo, eam sententiam tradunt multi. Henriquez lib. 6. c. 6. num. 7. Bonacina disp. 5. de penitentia, q. 7. punct. 4. §. 1. n. 23. Fagundez dicto lib. 7. c. 2. n. 35. & alij, quos affert, & sequitur Diana 1. tom. tract. de Bulla Cenciæ, resol. 1.

13. Ratione probare possumus hanc sententiam, & communem præxim, simulque respondere ad rationem dubitandi: quia Parochus ille eo ipso, quod beneficium parochiale accipiat, approbatur ad audiendas confessiones, & approbatur quidem ab Ordinario: nam vel accipit beneficium à suo Episcopo, vel à Summo Pontifice, vel ab eius Legatis, vel à Nuncio, vel à Capitulo, Sede vacante: & hi omnes nomine Ordinarij comprehenduntur. Nec enim dubium est, quod si Papa, vel eius Legatus approbaret aliquem ad audiendas confessiones in tali Episcopatu, ille posset eligi ab habente privilegium, & facultatem eligendi ex approbatione ab Ordinario: nam ij omnes sunt Ordinarij illius loci, ut probat cum alijs Thomas Sanchez lib. 3. de matrimonio, disp. 28. non potest ergo reperiri Parochus, qui non sit approbatus ab Ordinario.

14. Dices, esse approbatum ad audiendas solùm confessiones suorum subditorum, quorum Parochus est constitutus. Sed contra: quia eo ipso, quod fiat Parochus, potest audire confessiones in alijs Parochijs ex voluntate aliorum Parochorum: ergo eo ipso, quod fiat Parochus, approbatur ab Ordinario ad audiendas confessiones in toto episcopatu. Credo tamen, quod virtute talis Iubilei non possit eligi in alia diocesi: quia in Iubileo non videtur dari facultas eligendi, nisi Confessarius approbatus ab Ordinario loci, id est, illius loci, in quo fit confessio, ut *infra* videbimus sect. 2.

15. Dubitatur tertio, vtrum ille, qui approbatus fuit ab Ordinario ad audiendas confessiones viro- rum, vel puerorum, vel rusticorum; possit virtute Iubilei, aut Bullæ eligi ab omnibus. Affirmant Henriquez dicto lib. 6. cap. 6. n. 8. Fagundez dicto lib. 7. cap. 2. num. 45. Petrus Fay in præsent. q. 8. addit. art. 5. disp. 3. conclus. 5. ad 4. Nuñez eadem q. 8. art. 5. dub. 5. Bonacina, ubi supra, n. 22. & alij, quos affert Thomas Sanchez lib. 8. de matrimonio, disp. 34. n. 16. qui eam sententiam probabilem esse dicit: loquuntur autem, quando limitatio non fuit ex defectu doctrinæ, sed propter ætatem, v. g. quod iu- uenis sit.

16. Alij è contrà dicunt, illum non posse per Bullam, aut Iubileum eligi, etiam ab iis, pro quibus approbatus est: quia per illa privilegia solùm potest eligi, qui simpliciter est approbatus ab Ordinario: ille autem non est simpliciter approbatus, sed secundum quid, scilicet, pro talibus personis. Ita aliqui, quos refert Ledesma in Summa de Penitentia, cap. 13. dub. 8.

Prima sententia probabilis est, saltem propter auctoritatem: verior tamen multò videtur tertia sententia negans, talem posse eligi ab iis, pro quibus non fuit approbatus. Hanc tenent Suarez dicta disput. 28. sect. 7. numero 3. Rodriguez in Summa, 1. tom. in 2. editione, cap. 60. numero 4. conclus. 4. Ioan. de la Cruz in director. part. 2. tract. de penitentia, quest. 5. dub. 8. conclus. 3. Villalobos in Summa, tom. 1. tract. 27. claus. 9. §. 1. numero 3.

Homobonus de casibus reservatis, part. 1. cap. 5. & alij.

17. Probatur primò: quia, quando in dictis privile- gijs, exigitur ex parte Confessarij eligendi, quod sit approbatus ab Ordinario, procul dubio intelligitur, quod sit approbatus iuxta formulam Tridentini, ad quam alludunt illa verba: *Approbatus autem iuxta Tridentinum non est ad audiendam confessionem, qui fuit approbatus pro alia confessione, & reprobatus pro ista: nam approbatio est respectiva ad id, ad quod approbatur*. Requiritur ergo, quod sit approbatus non approbatione disparata; sed approbatus pro hac confessione: atque ideò, qui pro hac Confessione reprobatus fuit, non est approbatus iuxta Tridentinum approbatione requisita ad audiendam hanc confessionem: duo enim requiruntur, scilicet, iurisdictio, & approbatio, sine qua non est capax iurisditionis: quod quidem intelligitur de approbatione respectiva, ita ut sine approbatione pro tali persona non sit capax iurisditionis ad audiendam eius confessionem. Ergo, cum Pontifex nolit dare per illa privilegia iurisditionem, nisi subiecto capaci, & idoneo per approbationem; intelligi debet de approbatione, quæ reddat subiectum capax iurisditionis ad talem confessionem; hoc est, de approbatione ad talem confessionem.

18. Probatur secundò, quia ipsi adversarij fatentur, quod si ob defectum doctrinæ fuisset limitata approbatio ad tale genus penitentium, quorum confessiones faciliores sunt, non posset eligi per hæc privilegia Sacerdos ad alias confessiones, pro quibus non esset approbatus. Idem autem dicendum videtur, licet limitatio ex alio capite processerit: nam Episcopi approbatio non solùm terminatur ad doctrinam, sed etiam ad mores, & ad alia, quæ impedire possunt decentem ministrati- onem Sacramenti: unde fatentur communiter Doctores, posse approbationem semel datam reuo- cari, ob mutationem in moribus. Sicut ergo appro- batus cum limitatione, ob defectum doctrinæ, non est eligibilis per privilegia ad confessiones, pro quibus est reprobatus; sic nec poterit, qui ap- probatus est limitatè ob alium defectum, quia non minus est ille reprobatus ad tale genus confessio- num.

19. Probatur tertio, quia, si ille posset eligi per Bul- lam, vel Iubileum absque limitatione, posset etiam eligi à Parocho ad confessiones illas suorum sub- ditorum, pro quibus non esset approbatus; atque adeò illa limitatio inutilis omnino fuisset. Probatur sequela: quia Concilium nihil aliud exigit, ut Pa- rochus possit alicui committere confessionem sui subditi, nisi, quod ille Sacerdos sit approbatus ab Ordinario: hoc autem ipsum eisdem verbis petit Pontifex in Bulla, vel Iubileo, vtrille Sacce- dos possit eligi. Si ergo potest eligi per Bullam ille, qui non est approbatus ad hanc confessionem, sed ad alias, quia iam ille est approbatus ab Ordina- rio; poterit etiam eligi à Parocho ad dandam illi iurisditionem, cum ex Concilio nihil aliud ad hoc requiritur, nisi quod sit Sacerdos approbatus ab Ordinario.

20. Obicitur primò: quia si requireretur appro- batio vniuersalis, ad nihil deferuisset facultas Bul- læ, vel Iubilei, cum iam haberet iurisditionem ab Episcopo in ordine ad omnes subditos. Respon- deo clarè, idem argumentum posse fortius fieri, ut Parochus illi posset committere iurisdictio- nem: nam, si prærequireretur approbatio vniuer- salis, ad quid deferuisset iurisdictio data à Pa- rocho, cum iam haberet illam ab Episcopo? Respon- detur

detur ergo ad multum deferre. Primum, quia approbatio secundum se non affert iurisdictionem: & potuit Episcopus approbare, non dando iurisdictionem; sed permitiendo, ut à Parochis, vel aliis posset eam accipere, prout plerumque faciunt approbando, ut possit audire confessiones de consensu Parochi. Secundum, quia licet Episcopus det iurisdictionem; non tamen ad casus sibi reſervatos, ad quos datur regulariter per Bullam, aut Iubileum. Tertium, quia multo minus Episcopus dat facultatem ad casus reſervatos Pontifici, ad quorum plures, vel fere omnes datur per Bullam, aut Iubileum.

21. Secundum arguit quia ex nostra sententia sequeretur non posse tempore Iubilei eligi Parochum alterius parochiæ: quia hic non est approbatus ab Episcopo, nisi pro tali parochia determinata. Ita arguit Bonacina loco citato. Sed retorqueri potest clare contra ipsum: nam ipse non negabit posse Parochum committere alteri Parochi confessionem suorum subditorum; & tamen non concedet, extra Iubileum, posse Parochum confessiones feminatum committere ei Sacerdoti seculari, qui solum est approbatus ad confessiones viatorum. Non ergo arguitur bene à Parochi ad alios: quia, ut supra vidimus, Parochus eo ipso approbatur vniuersaliter ad omnes confessiones excipendas, si ei datur iurdictio ab iis, ad quos pertinet: nam beneficium parochiale ponitur à Tridentino pro approbatione vniuersali: ij autem, qui non sunt Parochi, pendunt ab Episcopo, qui potest eos vniuersaliter, vel partialiter approbare, prout ipse iudicauerit.

22. Tertium arguit idem Auctor: quia approbatio distinguitur à iurisdictione, neque in Confessario eligendo per talia privilegia prærequiritur iurdictio ab Episcopo data; hanc enim confert Pontifex: sed solum, quod sit approbatus. Hoc etiam argumentum retorquetur, quia, nec in illo, cui Parochus committit confessiones suorum subditorum, prærequiritur iurdictio; hanc enim confert ipse Parochus: sed solum, quod sit approbatus ab Episcopo: & tamen non concedet, quod possit Parochus committere confessiones feminatum ei, quem Episcopus reprobat ad tales confessiones. Certum itaque est, approbationem distinguere à iurisdictione: sed tamen Papa non vult dare iurisdictionem, nisi illi, qui ab Episcopo iudicatus est aptus, & approbatus ad talem confessionem.

23. Hinc constat, quid dicendum sit ad simile dubium, an, qui approbatus est ab Episcopo pro vno solum oppido, possit per Bullam, aut Iubileum eligi in toto episcopatu. Prima sententia affirmat, quam probabilem dicit Fagundez dicto cap. 2. n. 22. & eam tenet Fernandez in exam. Theolog. mor. part. 3. cap. 9. §. 8. num. 6. Henriquez lib. 6. cap. 6. n. 7. quam aliqui limitant, dummodo non sit limitata approbatio defectu scientiæ: necessariæ: quam limitatione adhibet Roderiquez in explicatione Bullæ Cruciatæ, dub. 5. Acosta ibidem, q. 39. Petrus Fay dicta quæst. 8. disp. 3. conclus. 4. ad 4. Ledesma dict. e. 13. dub. 9.

Contrariam sententiam tenent Nouus in addit. ad 3. quæst. 8. dub. 9. ad 9. argum. Filiucius tom. 1. tract. 7. cap. 9. num. 62. Alphonsus de Leone de Iubileo, part. 2. quæst. 9. num. 20. & alij. Quæ nobis omnino amplectenda est propter eadem argumenta supra posita, quæ pariter in hoc casu militant, cum verè ille Sacerdos non sit approbatus ab Ordinario ad hanc confessionem, sed ad illas alias: ad quam limitationem potuit Episcopus optimam

rationem habere, eo quod in tali oppido propter incolarum conditionem confessiones faciliores essent; vel quia alibi, & in confessione aliarum personarum haberet forte le periculum, quod non subest in tali loco, vel tali familia personarum honestarum, &c. Requiritur ergo approbatio, vel vniuersalis, vel certe respectiua ad talem confessionem, ut ad illam possit eligere per Bullam, aut Iubileum.

Dubitarum quartum, vtrum, si aliquis approbatur ab Episcopo, sed tamen interius Episcopus non iudicat eum idoneum ad illud munus, possit validè audire confessiones, & absolvere. Ratione dubitandi est: quia Tridentinum vtrumque videtur requirere ad valorem, & ut quis validè absoluat, dum dicit, neminem posse, nisi vel Parochus sit, aut alias idoneus iudicetur, & approbatus, quæ gratis datur, obineat. Vbi duo videntur requiri, nempe, iudicari idoneum, & approbati ergo, sicut non sufficeret iudicari ab Episcopo idoneum, nisi eum approbet; neque etiam sufficeret approbare, nisi eum iudicet idoneum. Propter hoc Bonacina dicta quæst. 7. punct. 4. §. 1. n. 29. dicit, illum non posse validè absolvere: quam sententiam non improbat Suarez disp. 28. sect. 5. num. 7.

Contrarium tamen affirmat idem Suarez, ibi & videtur omnino verum; & iuxta mentem Concilij, in quo planè non agitur de iudicio interno; sed de externo, quod per approbationem profertur: nam Iudex, licet fortasse aliquando contra conscientiam, verè tamen exercet iudicium, cum iudicat in fauorem alterius ex litigantibus, & in omni rigore iudicat causam applicandam esse huiusmodi, quin numquam posset iniuste iudicare, vel contra conscientiam, quod est contra omnes Theologos, & Iuristas. Iudicium ergo solum significat prolationem sententiæ, quæ certè sententia est, & actus iuridicus, licet sit contra conscientiam: quare Episcopus approbans Confessarium eo ipso profert sententiam, & iudicat illum habendum esse pro idoneo. Vnde à fortiori sit, illum omnino validè absolvere, qui reuerè idoneus est, & approbatus ab Episcopo, licet Episcopus putaret eum non esse idoneum.

Addo, licet requireretur iudicium internum Episcopi vltra approbationem externam, non esset idem dicendum de examinatore: nam, licet hic interius non iudicaret idoneum, quem contra conscientiam approbat, adhuc accedente Episcopi approbatione, ille haberet totum, quod à Concilio requiritur: nam Concilium non petit, quod iudicetur idoneus ab aliis, sed ab Episcopo: tunc autem Episcopus ita iudicaret, etiam interius, licet deceptus ab examinatore; ergo haberet totum, quod Concilium requirit, ut validè absoluat.

Dubitari potest quintum circa eadem verba Concilij, an sit validè approbatus, qui non gratis, sed accepto pretio approbatur: Tridentinum enim id etiam videtur exigere. Responderetur tamen cum Suarez ibi, id exigi ex præcepto; non tamen essentialiter ad valorem, quod iudicat ille loquendi modus, quæ gratis datur, quæ verba significant præceptum; neque ad finem Concilij id necessarium erat: itaque ex vi Concilij illud pretium non reddit inuálidam approbationem. Dico, ex vi Concilij, quia aliunde posset fortasse reddi inuálida: si v. g. pretio accepto approbaretur aliquis ad beneficium accipiendum: iam enim ipsomet collatio beneficij videretur esse simoniaca, & per contrarium beneficij videretur esse simoniaca, & per contrarium sequens inuálida, atque adeo non conferretur iurdictio: similiter, si approbatio obtineretur à

Vicario Pontificis Summi in Curia, ubi omnia, quæ à Sede apostolica obtinentur pro pretio, redduntur inualida ex Bulla Gregorij XIII. de datis, & acceptis. Ceterum, dum illud vitium esset occultum, adhuc validæ essent absolutiones propter communem errorem, & titulum coloratum beneficii, vel approbationis acceptæ, quo casu Ecclesia confert iurisdictionem propter communem errorem, ut suppono, quod in Parocho simoniaci omnes communiter admittunt. Et idem dicendum esset propter eandem rationem in illo, qui approbationem à Vicario Pontificis simoniacè obtineret: siquidem non minùs iste haberet titulum coloratum. Denique multò minùs requiritur, quòd approbatio fiat in scriptis, cum id à Concilio nullo modo exigatur, sicut neque id requiritur ad facultatem, quæ concedi solet in ordine ad casus reservatos. Non loquimur tamen de illis, quæ concessæ fuerant à Sede apostolica ante Decretum Sanctissimi Domini Nostri Urbani VIII. quo eiusmodi gratias per viam vocis oracula concessas reuocauit,

SECTIO II.

A quo Ordinario debeat esse approbatus Confessarius.

27. **Q**uestio hæc difficilis est, & perplexa propter varia responsa Congregationis, quæ circumferuntur. Supponamus prius, quæ facilitata sunt. Certum ergo est, Episcopum solum electum, & nondum confirmatum, non posse approbare, quia nondum iurisdictionem habet. Idem dicendum est de Episcopo consecrato, sed iurisdictionem non habente: quia renuntiavit Episcopatum. E contra verò Episcopus confirmatus à Pontifice, licet nondum sit consecratus, potest approbare; sicut potest etiam cætera, quæ non ad ordinem, sed ad meram iurisdictionem pertinent. Idem dicendum est de Capitulo, Sede vacante, ob eandem rationem; ac denique de Abbatibus, vel Prioribus exemptis diocesim habentibus, & episcopalem iurisdictionem in illa: alioquin non esset vilis, qui pro ea diocesi posset approbare, nisi Papa.

28. Difficultas tota est in assignando Episcopo, vel Ordinario, ad quem singulorum approbatio spectat, & decernendo, cuius Episcopi approbatio requiratur: in quo variæ sunt Doctorum sententiæ. Prima dicit, cuiuscumque Episcopi approbationem sufficere, ut Sacerdos possit ubique confessiones audire, si ei iurdictio conferatur à potente eam conferre, siue eligatur per Bullam, aut Iubileum à potente eligere Confessarium ex approbatis. Ratio est: tum, quia Concilium solum petit, quòd sit approbatus ab Episcopis: nec dicit ab hoc, aut illo determinatè; quare, cum lex ipsa sit odiosa, non debet magis restringi, quàm verba sonant: tum etiam, quia non potest cum fundamento assignari, cuius Episcopi approbatio determinatè exigatur propter difficultates, quæ contra singulas sententiæ id determinantes insurgunt, ut videbimus. Hanc tenent Henriquez libro 7. de Indulgentia capite 12. §. 4. & libro 6. de penitent. capite 6. numero 7. & in glossa, Litt. A, & multis adductis Diana 1. tom. tract. de Bulla Cruciatæ, resolutione 6. & tom. 2. tractat. 4. de Sacrament. resoluit. 110.

29. Hanc sententiam impugnât Iarè Suarez in præfati, disput. 28. sect. 6. & acriter Valquez quest. 93. art. 3. dub. 4. quia reuocatur approbationem requisi-

tam à Concilio ad meram cæremoniam, si sufficiat pro toto mundo approbatio vnius Episcopi, quicumque ille sit; & quilibet Episcopus posset omnes Sacerdotes totius mundi approbare. Ceterum, quidquid sit de huius sententiæ probabilitate tempore præterito: nunc iam non videtur posse vllum habere locum post Decretum Sanctissimi Domini Nostri Urbani VIII. editum anno 1628. quo reuocant omnia priuilegia, & licentias audiendi confessiones sine approbatione ab Episcopis diocesanis, & absque examine factò ab Ordinario: & si quæ erant priuilegia contraria cuiuslibet Ordinariis, vel Congregationis, omnino abstulit: quia aliqui fortasse prætendebant per communicationem se habere tale priuilegium, ut semel approbati in vrbe à Vicario Papæ, conferrentur approbati in toto orbe absque nouo examine. Quod quidem priuilegium ego nunquam apud aliquem Ordinem inueni: apud Congregationem verò Oratorij de vrbe, de qua rumor sparsus fuerat, inueni Bullam Sixti V. quam refert ad litteram Antonius Naldus, Clericus Regularis in Summa, verbo Confessio, num. 39. in qua inter alia priuilegia, pro quorum perpetua confirmatione instabat Sanctus Philippus Neri, erat hoc, ut approbati in vrbe, non indigerent alia approbatione extra urbem: quod quidem concessit Sixtus V. sed talibus verbis, quibus gratia redditur ferè inutilis, nempe, ut semel, prævio examine, in vrbe approbati possint absque alio examine audire ubique confessiones de consensu Ordinariorum. Nostra etiam Societas facultatem habuit, ut semel approbati possent audire confessiones in itinere, & transitu in iis locis, in quibus non adesset Episcopus, nec eius Vicarius: quæ non erat facultas illa, ad quam Pontifex alludere videtur in illo Decreto audiendi confessiones liberè ubique, absque noua approbatione. Ex illo autem Decreto arguitur iam efficaciter, & à fortiori, si etiam ex priuilegio non licet id facere, quantò minus de rigore iuris sufficiet vnica approbatio pro toto orbe iis, qui nullo priuilegio potiuntur?

Secunda sententia docet, requiri approbationem Episcopi loci, in quo fit confessio: quam tenet Gutierrez lib. 1. can. 1. cap. 27. n. 6. & seqq. quia ad Episcopum loci pertinet providere Confessarios idoneos commorantibus in eo loco. Hanc sententiam impugnat Suarez de sect. 6. n. 4. quia, si cuius Romanus, v. g. existens Tusculi, inueniat ibi Confessarium Romæ approbatum, & habentem licentiam, & iurisdictionem à Vicario vrbis, poterit ibi ei confiteri, sicut posset etiam ibi confiteri suo Parocho Romano, si ibi eum inueniret, & sicut quilibet potest confiteri suo Episcopo, etiam extra suam diocesim: non ergo requiritur approbatio semper Episcopi loci, in quo fit confessio.

Idè alij tertio dicunt, requiri approbationem Episcopi non loci materialis, sed penitentis, cuius confessio auditur. Magis enim pertinet ad Episcopum cura de subditis, quàm de loco; atque idè oportuit dare illi auctoritatem approbandi, & reprobandi Confessarios pro suis ouibus. Pro hac sententia affert Suarez n. 5. Auctores, & argumenta multa; & ostendit se in illam valde propensum, nisi ab ea ipsum detererent aliqua responsa Congregationis, quæ illi videntur aduersari, & quæ ibi affert n. 6. & 7. quorum primum tale est: Sanctiss. D. Noster declarauit, tempore Iubilei posse omnes Regulares confiteri peccata sua Sacerdotibus Congreg. approbatis ab Ordinario ad audiendas Confessiones: in Bulla enim non fit mentio, nisi de Ordinario eorum, qui audituri sunt confessiones, non autem de Ordinario

R r

Ordinario